

استشفا

۱۱ تشرین اول ۱۳۲۴

جمعه ابرنی

نومرو ۶

معروفك تمدناً لك بيوك، لك ممتاز برتسمنى تشكيل ايله سون . ، نظر بمرزده غرب
بر قيمتى ، بر اهميتى حازميدى ؟ . . اولسه اولسه بر معركه دن عبارت ايدى .
بو حالاتده ، بو حسيانده . بو وضعيتده بولوندىقن صكره مساعدات مذهبيه كي
وقايملك كنهنى . عافيتنى كشف ايدمه ممكنه البته معذور ايدك . .
بنه بوبله بر ساقه ايله دركه اقبال واستقبال مره مضرتجه بو مساعدات مذهبيه دن
اصلاً كرى قالمان عهد عتيقه ديدكلى امتيازات اجنبيه ميسدان ويردك ،
او مساعدات داخلى ، بو امتيازات ايسه خارجى دشمنلر بمرزك زره قارشى زمان زمان
واسطه تجار زلرى اولبوردى . اكثر يا خارجى دشمنلر بمرزك الله بو ايكي واسطه
يكديكرينك متممى اولدى . بالفرض روسيه دولتى او امتيازله استناداً دركه
اورتودوكسلرك حقوق مذهبيه لرني بزدن مطالبه به قالدشدى . بو بولده مطالبه لرك
نه قدر ضررينى كوردك ، تاريخ عثمانى ميدانده در ! .

على كمال

قوة تشريعية نك ايكي مجلسه انقساي

اقوام متممده نك حقوق اساسيه لرى حده تدقيقدن كچيريلور ايسه اصول
اربعة آيه مصادف انظار اولمقدردر :

(۱) مبعوثيت (۲) قوة تشريعية نك ايكي مجلسه انقساي (۳) مسئوليت
وكلا (۴) پلمتو و يا خود قاينه اصوللرى . اشبوتاسيسات حقوقيه نك مادر حقيقيسى
انكتره در . قانون تكامللك سوق تدريجيسى و ترقيات تاريخيه نك تاثير دائميسيله
وجود پذير اولان اشبو قواعد مهمه سياسيه حكومت مذكوره دن اقوام سارويه
وبالخاصه فرانسه به انتقال ايلمشدردر . بونلردن اصول مبعوثيتى اولكى مقاله لر مرزده
مطالعه و ايضاح ايلمشيدك بوكون دخى قوة تشريعية نك ايكي مجلسه انقساي
اصولنى موضوع مذاكره ايدم جكر .

اشبو اصولك لزوم تطبيق اسباب مختلفه به مبنى اكثر حكومات حاضره نرذنده

رهن قبول و تصدیق اولمشد. اولاد اَره نفوذ و اقتدار ینک وسعت فوق العاده سنه
 نظراً قوه تشریعی ینک قوای ساریه قارشی مسلم اولان تفوق و غلبه تنی سوء استعمال
 ایتمسه مانع اولمقدهدر. فی الواقع قوه مذکوره قانون اساسینک احکام صریحه سیله
 معین اولمیان خصوصاتک کافه سنده وضع قوانین ایده بیلیمک صورتیله ایستدیکی کی
 اجرای حرکنده مختار بولند یغندن قوه اجراییه ایله شعبات متفرعه تنی ارزوسی
 وجهله تنسیق و تقیید، تعقیب ایلجه جکری خط حرکتی تعیین و تغیر ایده بیلور
 حالبوکه تفریق قوای عمومیه اساسی اوزرینه مؤسس اولان اصول مشروطیتک
 قوای مذکوره اراسنده لازم الوجود اولان توازن نامو آهنگ عظیمی ادامه ایدرک
 قوه اجراییه ینک محافظه استقلالی صورت محتتمده احباب استبدادیکنی اولجه بیان
 و ایضاح ایلیمشدک حکومات حاضرده قوه تشریعی ینک هریشی داره نفوذ و تحکمه
 بالادخال اقتدار و صلاحیتنی فوق العاده توسیعهمیال اولدینی و میل انتظامشکنانه سنه
 امنیت و منفعت عمومیه ینک احبابات مبرمه سنندن منبعث بر اثر اضطراب سوسی
 ویرمهک ساعی بولندینی عمومیتله مشاهده اولمقدهدر. بو یوزدن ظهوری طبیعی
 بولنان محاذیر و سیائی رفع ایتمک و بالتجربه ثابت اولدینی وجهله ازهر جهت
 حکمدارلرک استبدادندن اهن بولنمیان قوه تشریعی ینک تحکم و استبدادینی منع ایتمک
 ایچون قوه مذکوره ینک مبعوثان و اعیان کی ایکی هیئت مستقله به تقسیمیه وحدت
 مجلس اصولندن منبعث اقتدار فوق العاده ینک تعدیل و تحدیدندن بشقه جاره السب
 تصور اولنه ماز مشاهیر ارباب حقوقدن «پریس» قوه تشریعی ینک ایکی مجلسه
 انقصاصی بوکون علم سیاستک برقاعده اصلیه سیدرکه سوق طبیعتله عجول، متحکم
 و مائل فساد اولان قوه مذکوره ینک سقیم و مخاطره دن غیر سالم بولنان استیو تمایلات
 طبیعی سنی غینی اقتدار و صلاحیتده دیکر بر مجلسک احداثیه تقیید ایلر. بومالیلر
 قوه اجراییه ینک نفوذنی بر قرال برینه ایکی قوانینول تعیین ایلیمکله تحدید
 ایلدیکلری کی امر قایلر دخی واضع قانونلرینی ایکی به انقصاصه اوغرا تمغله قوت
 و اقتدارلرینی حد اعتداله ایصال ایلدیلر - دیور ایدی ثانیاً موضوع بحث اولان
 اصول قوه اجراییه ایله قوه تشریعی اراسنده طبیعی الظهور اولان مسائل

منازع فيہانك حسن صورتہ فیصلیدیر اولمسنہ خدمت ایلر احوال مجربہ دندر کہ
مذکور ایکی قوت اراسندہ نحدث ایدن منازعات بعضاً اختلالات داخلہ بی منتج
مشکلات مدہشہ میدان آچار بناء علیہ اشبو ایکی قوتك آراسنہ بالتوسط موازنہ
تقوذر بی تقرر ایدہ جك برواسطہ ائتلاف و مسالمتك لزوم وجودی بی اشتباہدر
بوواسطہ ایسہ آنجق قوتہ تشریعیہ نك ایکی ہیئت مختلفہ بہ انقسامیلہ تأمین ایدیلہ بیلور
چونکہ بوی منازعات اکثریا قوتہ اجراییہ ایلہ قوتہ تشریعیہ نك یالکز برہیئت پیندہ
ظہور ایلدیکندن بی طرف قالان دیگر مجلس کمال سربستی ایلہ حکم وظیفہ سنی
ایفا ایدہ بیلوب ظہور ایدہ جك منازعہ دہ مجالس تشریعیہ نك ہر ایکسی دخی
متحد الرأی فرض ایدلایکی تقدیردہ حق بونلرک طرفندہ اولہ جفی بلا اعتراض
بدیدار اولہ جغندن امر مدافعہ دہ اعمال ایدہ جکاری نفوذ تقدیر بویک اولورایسہ
اولسون ینہ سوء استعمال ایدلمش بر نفوذ متغلبانہ نظریلہ تلقی ایدیلہ مز دیگر
طرفدن قوتہ اجراییہ دخی ایکی ہیئت تشریعیہ اراسندہ ظہوری ملحوظ اولان
منازعاندہ ناظم و معدل وظیفہ سنی کورہ بیلور اوسترالیا نك یکی قانون اساسیسنده
بو خصوصہ دہا مؤثر بر تدبیرہ مراجعت ایدلمشدر . ایکی مجلس پیندہ منازع
فیہ بر مسئلہ دن طولانی اختلاف نحدث ایدرایسہ اولاً ہر ایکی مجلس فسخ اولنوب
یکیدن انتخابلر اجرایی امر اولنور ثانیاً بو صورتہ تشکل ایدہ جك اولان یکی
مجلسدہ منازعہ دوام ایدہ جك اولورایسہ مشترکاً اجتماعہ دعوت اولنوب اکثریت
آرا ایلہ تسویہ کیفیت ایدیلور الحاصل اصول انقسام قوتہ اجراییہ ایلہ شعبات
حکومتك حقوقی قوتہ تشریعیہ نك حدود طبعیہ خارجندہ دائماً ترقی بہ مستعد
اولان نفوذ و اقتدارینہ قارشی محافظہ ایلر چونکہ جین حاجتدہ قوتہ اجراییہ
مجالس تشریعیہ دن بریلہ اتفاق ایدہ رك دیگر بی تضییق و دائرہ صلاحیتہ ارجاع
ایدہ بیلور . بوبادہ تطبیقاندہ برخیلی مثاللرہ تصادف اولنقدہ در ثالثاً اصول انقسام
رأی ویرمکہ مکلف اولان ہر مجلسك بالطبع معروض اولدینی خطا لرك، حرکات
استعمالکارانہ نك ممکن مرتبہ اوکئی آور قوتہ تشریعیہ یالکز بر مجلسدن عبارت
اولدینی تقدیردہ اتخاذ ایدہ جکی مقررات غیر مصیب اولسہ بیلہ قانون قوتی

اكتساب ايدوب همان كسب قطعيت ايلمديكندن ديكر بر قانونك وضعيله فسخ
و الغا ايديلنجيه قدر موقع فعلده قاله جنى و بويه خطا لك تكرار و قوعى مجلس
مليك حاز اولمى اقتضا ايدن نفوذ و اعتبارى خللدار ايليه جكي غير قابل
اعتراضدر حالوكه ايكي مستقل مجلسك وجودى فرض اولنور ايسه برى
ياكسه بيله ديكرينك مسئلهنى بالتشرىح كافه جهاتى احاطه اينچون اين زمان
مادى بى بوله بيله چكندن مقررات غير صائبه لك قانون شكلنى احراز ايمدن اول
تصحيح و تعميرينه توسل ايد بيلور هله حكومات حاضرده قوه تشريعيه لك لوائح
قانونيه ده كى حق تكلىفى و قوه استدايه سى مترقى بولنديقندن محذور مسرودك اهميتى
برقات دها كسب اشتداد ايلر بناء عليه عبنى لايحه قانونيه لك متسلسلاً ايكي مجلسدن
تدقيقى بو خصوصده متصور تدابير احتياطيه لك مناسبى تشكيل ايلمكده در
امريقاده اولدينى وجهله قوه استدايه لك منحصرأ مجالس تشريعيه لك عائد
اولدينى يرلرده موضوع مقال اولان اصولك قطعاً و جوبى كاملاً تظاهر ايلر.

ايسته اسباب جديده مبسوطه دن طولانى قوه تشريعيه لك ايكي مجلسه
انقسامى اصولى نعمم ايدرك اوروياده يونانستان صربستان و بلغارستاندن ولو كسنبوغ
غران دوقه لغندن غيرى هر يره مرعى الاجرا اولمقده در. امريقا جاهلر متفقده سنده
بو اصول جارى ايسده مترك اولدينى خصوصى حكومتلك قانون اساسيلرى
وحدت اصولى قبول ايلمشاردر. ژاپون ياده دخى ۱۸۸۹ تاريخندبرى اصول
انقسام حكمقرما اولمقده در. بزده دخى بو اصول تطبيق اولنه جقدر.

اقوام متمدنه لك همان كافه سى بو اصولك تطبيقنده متفق اولمغله برابر معارض
و علمدارلرى دخى بك چوقدر. وحدت مجلس اصولى فرانسه ده ۱۷۹۱ و ۱۸۴۸
تاريخلرند شرا اولنان قانون اساسيلر ايله موقع تطبيقه وضع اولمشدر. اشبو
اصولك لينده ايكي دليل اراد اولمقده در. برنجيسى صرف محاكات نظريه دن
منبع اولوب صنوف ممتازه موجود اوليان اقوامده قواى عموميه لك منحصرأ
حاكيت ملت قاعده سنه تابع بولمىسندن و حاكيت ملت اوزرينه مؤسس بالكر
بر و كالت سياسيه به احتمال و بيله بيلمىسندن عبارتدر. حكيم شهر روسونك

نظريه سنه كوره موضوعات قانونيه منتخبين سياسيه نك اكثريتيله متحقق اولان ارادت امليله نك تظاهر خارجيسى عد ايدلمكده اولديغندن قوة تشريعية نك ايكي مختلف مجلسه انقاسى فرض ايدلديكي حالده ميزان تدقيق و تقدير لرينه توديع اولنه حق مسائل مهمه حياتيه حقننده عيى زمانده اوت و خير ديمه لرى كى قواعد منطقيه مغاير بر نيجه غير سالمه سببيت و يرلش اولور . اول امرده ايشو نظريه فوق العاده مجرد و نظرى اولوب مشروطيتك اساسى اولقى اوزره قبول ايدلامشدر . ديكر طرفدن صنف مختلفه سى پيئنده قاعده مساواتك جا يكيك اولدينى افوامده حاكيت ملندن منبعث اولان وكالت سياسيه دن غيري بروكالت تصور ايدلامكده برابر قوة تشريعية نك انقسامندن حاصل اوله حق ايكي هيئتك حاز اوله جنى وكالتك حاكيت مذكوره دن اشباع ايتماسى اقتضا ايتمز . حكومات حاضره نك اكثريسنده مجلس اعيان دخى اصول انتخاب ايله تشكلى ايلمكده در . معلومدر كه هر ملت كندى كندى اداره يعنى ارادتي بلا واسطه قانون شكلنه وضع ايتمه ماده قادر بولمديغندن سلامت عقل و تدبير و اقتضاي فن و حكمت داره سنده تنظيم اولمش قوانينه نائل اولقى ايجون آلك رينه حق تشريعى كمال سربستى ايله استعمال ايلمك اوزره مبعوثلرك انتخابه مراجعت ايتمك مجبوريه متحممه سنده بولمقده در ايشته بوشق مهمدن استفاده به مأمور اولان قوت يكديكرى تفيش ايدميه بيله جك درجه ده همان عيى اقتدار و صلاحيتده ايكي شعبه به تقسيم ايديلور ايسه قوت مذكوره دن صدورى ملحوظ خطايات و سوء استعمالك اوكنه قوتلى برسد چكلمش اوله جنى دركاردر . بويله ايكي هيئتك آراى متوافقه سندن حصوله كله جك قوانينك منافع عموميه به افكار متوسطه به موافقتى و بناء عليه ارادات امليله به مقارنت كامبسى هر شهيدن وارسته در .

وحدت هيئت اصولى طرفدارلرينك اراد ايلدكلرى ايكنجى دليله كلهنجه قوة تشريعية نك ايكي به انقاسى بو طرفدارلره كوره تنظيم قوانين امر مهمنك حددن افزون تاخر آه دوچاره . اكثريا قانونك اهميته كوره بر قاچ واضعك دكشمه سنه متوقف اولمىنى انتاج ايدرك لازم الاجرا اولان اصلاحات جديده نك تاخر تطبيقى

و بناءً عليه مؤثریت فعلیه سنك زائل اولمسنی موجب اولدینی ادعا اولمقده در . مشهور فراتقان بو خصوصده ایکی مجلسه مفرز اولان بر قوه تشریعیه اولك و آرددن معكوس استقامتارده برر بارکیر ایله جر اولنان بر عربیه بکزر - دیور ایدی . تطبیقاده سرد اولنان اشبو محذورك حقیقت اشباه اولان موافقی غیر منكر اولمقله برابر اصول انقسامك رجحان و اهمیت مسلمه سنی تزلزله اوغرائمغه کفایت اتمز چونكه قوه تشریعیه دن مطلوب اولان شی، قوانینك کثرتی اولیوب زمین وزمانك احتیاجات حقیقیه سنه موافق قوانین معقوله وحسنه در . ذاتاً قوانینك صیق صیق تغیراته اوغراسی اسباب جدیه ایله احقاق اولنسه بیه تطبیقاده هر حالده جالب مضرتدر . الیوم منافع صحیحه اجتماعیه نك امن و آسایشه ، اعتدال و ساده لکه اولان شدت احتیاجی حقایق مسلمه دندر بوده آنحق قوانین موضوعه نك استقرار احکامیه حصولپذیر اوله بیلور . تقدر مهم اولور ایسه اولسون کاله ایرمدهن اقتطاف ایدیله جك اصلاحاتك تطبیقندن دایما مضر و مهلك نتایج استحصال اولدینی مجربات تاریخیه دندر . ایکی هیئت تشریعیه اصولنك ایجاب استدیردیکی مذاکرات مدتبری دخی اکثریا سلامت آور نتایج بخش ایدرلك افکار عمومیه نك هر مسئله ده واضحاً تظاهر و تعین ایلنسه مساعده ایلمکده در .

مجالس تشریعیه نك صورت ترکیب و تشکلی هر قومك حال اجتماعیه سیله حاکمیت ملت قاعده سنك طرز تطبیق و اجراسنه معلقدر . اصلزادگان کی صنوف ممتازه موجود اولان یرلرده هیئت اعیانده کی حق وکالت بو صنفله منحصر اولوب اکثریا ارثاً انتقال ایلمکده در .

انکلتزده لوردلر قاره سی ارثاً تعیین اولنان لوردلردن بشقه اسقوجیا و ایرلانده سینیورلردن منتخب اعضا ایله کلیسانك روحانی و جسمانی ارکانندن متشکلدر هر حالده قرال ایستدیکی قدر لورد تعیین اتمك حقنی حازدر .

حالبوکه صنوف ممتازه موجود اولیوب حاکمیت ملت قاعده سنك کافه نتایج طبیعیه سیله قبول و تطبیق اولدینی یرلرده هر ایکی مجلسك اعضا بری دخی

انتخاب ايله تعيين اولمقده در. بويه برلرده مجلسلارك هرايكيسي عيني حاكيت ملتدن نشأت ايتمكه برابر تعقيب ايلدكاري اساس فكر ومسلك اعتباريله حيات اجتماعيه نك متشكل اولديني تمايلات مختلفه به ترجمان اوله بيلورلر. مثلاً مجلس مبعوثان فكر ترقی يي مجلس اعيان دخي مسلك محافظه كاري يي تعقيب و تشخيص ايده بيلور. حكومات حاضر نك اكثر پسنده مجلس اعيان دائماً طريق اعتدال دن انحراف ايتيوب قانون اساسي نك احكامي خلافتده وقوع بوله حق حرکات و تشبثاتك اسباب منعه نظارت ايلر. هر حالده ايكي هيئت تشريعية پسنده وجود و حدودي اقتضاي حال دن بولنان اشبو اختلاف فكر ومسلكي تأمين ايجون حكومتلر مذکور هيئتلك طرز انتخاب و تشكولرنده بعض اساسي فرقلر وضع ايلمكده درلر. اشبو فرقلر ايسه مجلس اعيان اعضا نك دها آز و دها ياشلي ومدت وكالتلر نك دها اوزون و دائرة انتخابه لر نك دها واسع اولمسندن، قسماً تجدد ايلمسنندن وبلا واسطه اصول انتخاب ايله تعيين اولمسنندن عبارتدر. اشبو شرائط احتياطييه مجلس اعيان ايجون مطلوب اولان فكر اعتدالكارانه نك تأمينه كفايت ايلديكي فعلاً منتبدر. مجالس تشريعية نك حازر اولديني حق و صلاحيته كنجه قوة تشريعية مجالس مذكوره پسنده تقسيم اولمقله برابر بو خصوصده بعض تفاوتلره تصادف اولمقده در. مثلاً آمريقادا اولديني كي قانون لايحه لري تكليفي حق تماماً مجلس مبعوثانه عائددر ۱۸۹۷ تاريخنده دخي فرانسه ده بو حق مجلس مبعوثانه و يرلمش ايدى. مجلس اعيان دخي قوة تشريعية خارجنده فوق العاده اوله رق بعض صلاحيتلره مالك اوله بيلور فرانسه ده ۱۸۷۵ قانوني موجبجه مجلس اعيان مسئوليت وكلامسائليه شكل وامنييت حكومت عليهنده ارتكاب اولنه حق جرائم سياسيه نك محاكمه سنه مأمور بر محكمه فوق العاده صفتي حازدر. بزرده دخي قانون اساسي نك ايكي هيئت تشريعية اصولي قبول و مجلس مبعوثان ايله مجلس اعيان پسنده حق تشريعي متساويآ تقسيم ايلمش ايسده مجلس اعيان اعضا نك انتخاب ايله تعييني تجويز ايلمامشدر.

پارس دارالفنوني حقوق و علوم سياسي
مكتبي مأذونلرندن